

วัคซีนภูมิแพ้ ทางเลือกหายขาด

อ.นพ.มงคล สมพรรัตนพันธ์

รศ.ดร.นพ.พงศกร ตันติลีปิกร

ศูนย์วิจัยเพื่อความเป็นเลิศภูมิแพ้

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ม.มหิดล

วัคซีนภูมิแพ้ มาจากสารก่อภูมิแพ้ที่ผู้ป่วยแพ้ โดยฉีดกระตุ้นทีละน้อย ให้ร่างกายสร้างภูมิต้านทานต่อสิ่งที่แพ้
ขึ้น

โรคใดบ้างที่ฉีด

- โรคจมูกอักเสบภูมิแพ้
- โรคหืดจากภูมิแพ้ ที่คุมอาการดีแล้ว
- โรคผิวหนังอักเสบภูมิแพ้

แพทย์เฉพาะทางจะเป็นผู้ประเมินว่า ผู้ป่วยสมควรเข้ารับการฉีดวัคซีนภูมิแพ้หรือไม่

ฉีดอย่างไร

แพทย์เฉพาะทางจะประเมินผู้ป่วย บางรายอาจฉีดมากกว่า 1 ชนิด ขึ้นกับประวัติและผลทดสอบภูมิแพ้
ช่วงแรก แพทย์จะฉีด 1 ครั้ง/สัปดาห์ และค่อยๆ เพิ่มปริมาณวัคซีนทีละน้อย จนถึงระดับสูงสุดที่ผู้ป่วยรับได้
ช่วงถัดไป ฉีดวัคซีนห่างขึ้นจนสามารถฉีดได้ 1 ครั้ง /เดือน เพื่อกระตุ้นให้สร้างภูมิได้อย่างต่อเนื่อง

นานเท่าใด

- ฉีดต่อเนื่อง 3-5 ปี เพื่อผลดีที่สุด

ผลดี

1. รักษาตรงจุด
2. หากตอบสนองต่อวัคซีนและฉีดอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้อาการภูมิแพ้ดีขึ้น (3-6 เดือน)
3. ลดการใช้ยา
4. ป้องกัน
  - การเกิดโรคหืดในรายที่เป็นโรคจมูกอักเสบภูมิแพ้
  - การแพ้สารอื่น ๆ ในอนาคต

เสี่ยงหรือไม่

บางรายที่ไว อาจมีอาการแพ้ได้ แม้จะฉีดสารเจือจางที่แพ้เข้าไปทีละน้อย ดังนั้นทุกครั้งที่ฉีด แพทย์จะสังเกต
อาการอย่างน้อย 30 นาที ก่อนกลับบ้าน พร้อมให้ผู้ป่วยงดออกกำลังกายหลังฉีดในวันนั้น

หยุดฉีดได้มั้ย

เมื่อฉีดครบ 3-5 ปี แล้วหยุดฉีด มีข้อมูลว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่ไม่มีอาการภูมิแพ้ไปได้อีกหลายปี

วัคซีนภูมิแพ้ นับเป็นการรักษาเดียวในปัจจุบัน ที่มีแนวโน้มจะทำให้ตัวโรคภูมิแพ้หายขาดหรือดีขึ้นจากเดิม
อย่างไรก็ตาม ผู้ป่วยจมูกอักเสบภูมิแพ้บางรายมีภาวะเยื่อจมูกไวเกินร่วมด้วย อาจมีอาการคัดจมูกเมื่ออากาศ
เปลี่ยนแปลง แม้จะได้รับวัคซีนภูมิแพ้แล้วก็ตาม

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมผ่านทาง e-mail: sicore.allergy@gmail.com